

EUROOPA POOLAASTA TEMAATILINE TEABELEHT

HARIDUSSÜSTEEMIST VARAKULT LAHKUNUD

1. SISSEJUHATUS

Haridussüsteemist varakult lahkumine¹ takistab majanduskasvu ja tööhõivet. See pärsib ka tootlikkust ja konkurentsivõimet ning soodustab vaesust ja sotsiaalset tõrjutust. Euroopa peab oma tööjõu vähenemist arvesse võttes kasutama oma inimressursse täies mahus. Õpingud või koolituse varakult katkestanud noortel puuduvad oskused ja kvalifikatsioon. Nad on suuremas töötuse, sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse ohus.

Strateegias „Euroopa 2020“ on seatud **eesmärgiks vähendada õpingud või koolituse varakult katkestanud 18–24-aastaste osakaalu alla 10 % peale.** 2016. aastal oli Euroopas ikka veel üle 4 miljoni haridussüsteemist varakult lahkunu. Vaid umbes 45 % neist töötab.

Rändetaustaga noortel on suurem oht haridussüsteemist varakult lahkuda. See oht on eriti suur romade ja teiste ebasoodsas olukorras olevate vähemuste puhul. Hiljutise pagulaste ja rändajate sissevoolu järsu suurenemise tõttu on suurenenud väljakutse lõimida rändetaustaga õpilasi, et nad saaksid

omandada kõik vajalikud oskused ja pädevused.

Euroopa Liidu Nõukogu tegi oma soovitusel varakult haridussüsteemist lahkumise vähendamise poliitika kohta (2011)² ettepaneku, et liikmesriigid viiksid ellu sektoriülest poliitikat. Selles tuleks kõigil haridustasanditel keskenduda ennetus- ja sekkumismeetmetele, nagu ka kompensatsioonimeetmetele, et kaasata uuesti õpilasi, kes langevad koolist välja.

Nõukogu noortegarantiid käsitlevas soovitusel (2013) kohustatakse liikmesriike tagama, et kõik alla 25-aastased saavad nelja kuu jooksul pärast haridussüsteemist lahkumist või töökoha kaotamist kvaliteetse töö-, koolitus-, praktika- või õpipoisipakkumise³. Selles soovitatakse liikmesriikidel pakkuda ebapiisava kvalifikatsiooniga noortele haridus- ja koolitusvõimalusi.

Euroopa Komisjon avaldas 2016. aasta juunis **Euroopa uute oskuste tegevuskava**. Sellega loodi raamistik [oskuste täiendamise meetmetega](#) seotud algatusele, mille võttis ELi nõukogu vastu 2016. aasta detsembris. Algatuse raames soovitatakse liikmesriikidel võimaldada 25-aastastele või vanematele täiskasvanutele paindlikke meetmeid haridussüsteemi naasmiseks ja/või keskharidusega võrdse

¹ Mõisteid „haridussüsteemist varakult lahkunud“ ja „õpingud või koolituse varakult katkestanud“ kasutatakse käesolevas dokumendis sünonüümidena. □

² ELT C 191, 1. 7. 2011, lk 1.

³ Vt noorte tööhõive teemaatiline teabeleht.

kvalifikatsiooni saamiseks. See võib hõlmata informaalset ja mitteformaalset õppimist, näiteks töö käigus omandatud oskuste tunnustamist ja valideerimist.

See algatus võib aidata vähendada haridussüsteemist varakult lahkumise kahjulikku mõju nende inimeste jaoks, keda see probleem puudutab, kogu nende eluaeg jooksul.

Käesolevas temaatilises teabelehes antakse kõigepealt ülevaade haridussüsteemist varakult lahkunute määraga seotud tulemuslikkusest ELi liikmesriikides, et tuua esile poliitilised väljakutsed, millega tuleb tegeleda. Selles antakse seejärel ülevaade liikmesriikide olemasolevatest poliitikalavõimalustest ja hiljutistest poliitikaalgatustest.

Temaatilisel teabelehel „Oskused tööturu jaoks” (Skills for the labour market) antakse ülevaade hariduse omandanute tööalasest konkurentsivõimest oskuste nõudluse ja pakkumise laiemal analüüsi raames.

2. POLIITILISED VÄLJAKUTSED: ÜLEVAADE TULEMUSLIKKUSEST ELI LIIKMESRIIKIDES

ELi keskmine õpingute või koolituse varakult katkestamise määr⁴ oli 2016. aastal 10,7 % ehk 0,3 (protsendipunkti) võrra väiksem kui 2015. aastal (vt lisa tabel 1).

Määr on alates 2010. aastast üle kolme protsendipunkti võrra langenud, ja kui see suundumus jätkub, on strateegia „Euroopa 2020” peamine eesmärk (alla 10 %) saavutatav. Siiski ei ole eesmärgi saavutamine põhjus rahuloluks: ELi jääb ikka mitu miljonit haridussüsteemist

varakult lahkunud. Lisaks võib praeguse edusammude tempo säilitamine muutuda eesmärgile lähemale jõudes raskemaks. Seda seetõttu, et kõige keerulisemate olukordadega tegelemiseks on tõenäoliselt vaja üha sihipärasemat poliitikat.

17 liikmesriiki on juba saavutanud strateegias „Euroopa 2020” püstitatud peamise eesmärgi, milleks on 10 %. Veel kaks riiki – Läti (10,0 %) ja Saksamaa (10,3 %) – on sellele väga lähedal. 11 liikmesriigi seas, kes ei ole endiselt saavutanud ELi 10 % eesmärki, on vaid Itaalia saavutanud oma riikliku eesmärgi, milleks on 16 %. Nende liikmesriikide seast, kes jäävad allapoole 10 % eesmärki, ei ole veel saavutanud oma edasipüüdlikumaid riiklikke eesmärke viis riiki: Soome, Madalmaad, Tšehhi, Slovakkia ja Poola.

Jooniselt 1 on lisaks näha haridussüsteemist varakult lahkumise olulist vähenemist (4,6 protsendipunkti võrra) viimase kümne aasta jooksul. Edusammud olid iseäranis märkimisväärsed Portugalis (–24,5 protsendipunkti), Maltal (–12,6) ja Hispaanias (–11,3). Määr on veidi suurenenud vaid kolmes riigis. Slovakkia (+0,8 protsendipunkti) ja Tšehhi Vabariik (+1,5 protsendipunkti) alustasid madalalt tasemelt ning pole veel saavutanud vaid oma riiklikke eesmärke. Rumeenia (+0,6 protsendipunkti) seevastu alustas ühe kõrgeima koolist väljalangenute tasemega ega ole seni märgatavaid edusamme teinud. Rumeenia ei ole saavutanud ei ELi eesmärki ega oma riiklikku eesmärki.

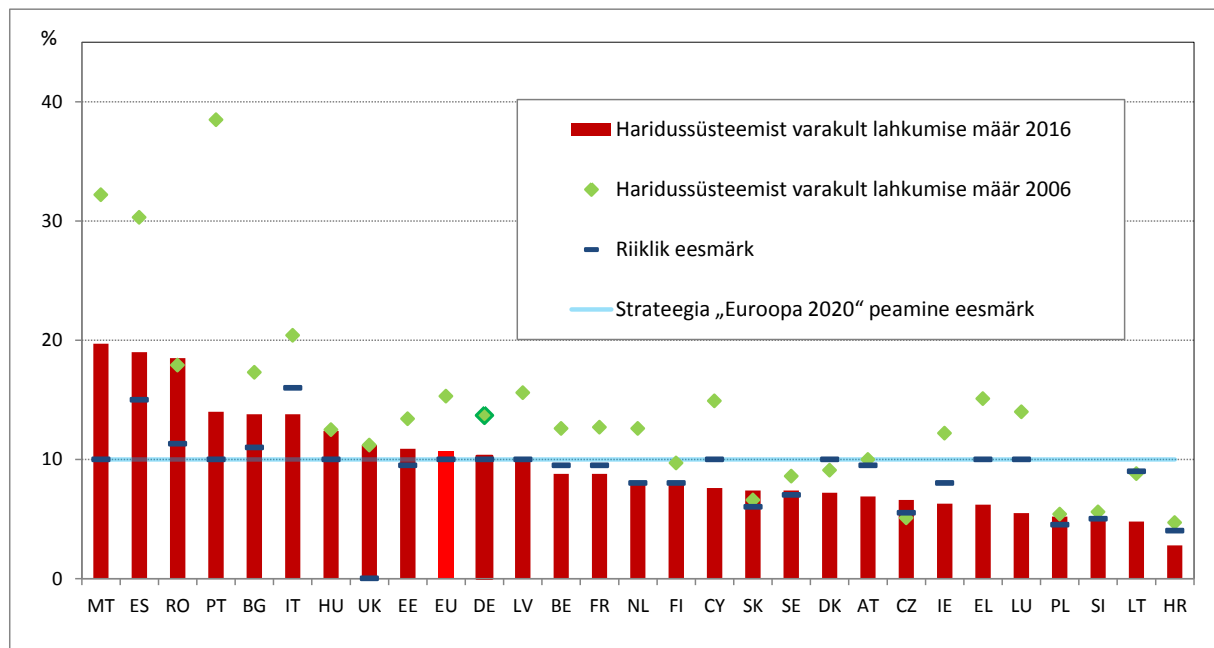
Samuti esineb märkimisväärsed soolisi erinevusi. Tüdrukud saavutasid rühmana ELi eesmärgi juba 2014. aastal määraga 9,6 %. Poisid seevastu olid 2016. aastal ikka veel 12,2 % juures ehk tüdrukutest 3 protsendipunkti võrra kõrgemal. Sooline lõhe on alates 2006. aastast vähenenud (4,2 protsendipunkti võrra), kuid on pea kõigis riikides endiselt märgatav. Erandiks on Bulgaaria ja Rumeenia, kus on koolist väljalangenud tüdrukute määr veidi kõrgem kui poiste oma (vastavalt 0,2 ja 0,3 protsendipunkti võrra).

⁴ Haridussüsteemist varakult lahkunuteks loetakse 18–24 aastaseid isikuid, kes vastavad järgmistele tingimustele: 1) nende kõrgeim haridus- või koolitustase on ISCED 0, 1 või 2; 2) nad ei omandanud uuringule eelneva nelja nädala jooksul haridust ega osalenud koolitustel. Võrdlusrühm haridussüsteemist varakult lahkumise määra arvutamiseks on koguelanikkond vanuses 18–24. Kõik mõõtmised on pärit ELi tööjõu-uuringust.

Poiste kõrgem haridussüsteemist varakult lahkumise määr on eriti selgelt väljendunud Hispaanias, Lätis, Maltal ja Küprosel (kõigis on poiste lahkumismäär üle 7 protsendipunkti võrra tükurute omast kõrgem). 2015.–2016. aastal suurenes soolise lõhe keskmine veidi (eelkõige Küprosel ja Eestis).

Haridussüsteemist varakult lahkumise määr erineb lisaks oluliselt sünniriikide võrdluses (vt lisa tabel 3). ELi **muus riigis sündinud elanikkonna** seas on

Joonis 1 — Haridussüsteemist varakult lahkumine, strateegia „Euroopa 2020“ peamine eesmärk ja riiklikud eesmärgid

Allikas: Eurostat (LFS, tabel [t2020_40]). Osades riikides on riikliku eesmärgi näitajal teistsugused määratlused. Lisateavet riiklike eesmärkide ja nende määratluste kohta vt http://ec.europa.eu/eurostat/documents/4411192/4411431/Europe_2020_Targets.pdf.

Arvutustest on siiski näha, et EL tervikuna oleks strateegia „Euroopa 2020“ kohase haridussüsteemist varakult lahkumise alla 10 %ni vähendamise eesmärgi saavutamisele 30 % lähemal, kui erinevus muus riigis sündinud elanikkonna ja kohalike elanike vahel kõrvaldataks⁵. Probleemi lahendamise võimaluste kindlakstegemiseks 2013. aastal läbiviidud uuringust, milles käsitleti hiljuti saanud lapsrändajaid, on näha, et kaasavatel haridussüsteemidel on lapsrändajate edukaks lõimimiseks ja nende tõhusaks

haridussüsteemist varakult lahkumise määr peaaegu kaks korda kõrgem kui kohalike elanike oma. Erinevus muus riigis sündinud elanikkonna ja kohalike elanike vahel vähenes 12,8 protsendipunktilt 2010. aastal 10,0 protsendipunktini 2016. aastal, kuid see on mitmes liikmesriigis siiski suur. Kahjuks ei ole sisserändaja taustaga noorte haridussüsteemist varakult lahkumise määr saadaval kümne liikmesriigi kohta.

koolihariduses osalemise toetamiseks paremad vahendid⁶.

Kuigi haridussüsteemist varakult lahkumist põhjustavad konkreetsed tegurid erinevad riigiti, saab algpõhjuste vastu võidelda kolme tavaliselt omavahel seotud poliitikameetme abil.

1) Terviklik strateegia

Kuigi üha enam töötatakse välja terviklikumaid strateegiaid, ei ole liikmesriigid veel laialdaselt rakendanud strateegilisi meetodeid haridussüsteemist varakult lahkumise

⁵ Euroopa Komisjon ja OECD (2015).

⁶ PPMI (2013).

vastu võitlemiseks. Lisaks ei ole olulised sidusrühmad, nagu kohalike (sotsiaal-, tervishoiu-, tööhõive- jms) teenuste osutajad, noorte- ja kogukonnaorganisatsioonid ning nõustamiskeskused sageli kaasatud meetmete väljatöötamise ja rakendamisse. 2013. aasta vastastikusel eksperdi hinnangul haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamise poliitika kohta rõhutati vajadust kindlate erimeetmete järele. Need hõlmavad ettevõtluse kaasamist tööpõhise õppe suurendamiseks, haridussüsteemist varakult lahkumise ohus olevate noorte paremat nõustamist ning kergema koolist tööellu ülemineku soodustamist⁷.

2) Faktipõhine poliitikakujundamine

Täpne, usaldusväärne ja kehtiv teave on oluline vahend koolist väljalangemist käsitleva poliitika paremaks kujundamiseks. Enamik riike esitab ise statistilisi andmeid haridussüsteemist varakult lahkunute kohta ning neil on lisaks ELi tööjõu-uuringu jaoks kogutud andmete oma määratlused ja andmekogumid. Siiski koguvad vaid vähesed riigid kvalitatiivset teavet, mis aitaks mõista õpingute ja koolituse katkestamise põhjusi ning seda, millega need inimesed edasi tegelevad. Prantsusmaa, Malta ja Ühendkuningriik (Šotimaa) on ühed vähestest riikidest, kes korraldavad korrapäraselt uuringuid õpilaste seas, kes on õpingud või koolituse varakult katkestanud.

3) Ennetamine ja varajane sekkumine

Kasulikuks on osutunud suur tähelepanu ennetavatele ja varase sekkumise meetmetele nii süsteemi kui ka konkreetsete haridus- ja koolitusasutuste tasandil. Süsteemi tasandil toimivad hästi ennetusmeetmed, millega võideldakse eeskätt järgmiste probleemide vastu:

- segregatsiooniprobleemid koolitüüpide kaupa;
- klassikursuse kordama jätmise negatiivne mõju;
- toe puudumine haridussüsteemist varakult lahkumise ohus olevate rühmade jaoks; ning
- vajadus muuta kutseharidus ja -õpe atraktiivsemaks.

3. POLIITILISTE VÄLJAKUTSETE LAHENDAMISE VÕIMALUSED

Nõukogu 2011. aasta soovitusel antakse liikmesriikidele juhiseid, kuidas vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist, ja pakutakse välja edasine tegevus. Liikmesriigid peaksid rakendama sidusaid, terviklikke ja tõendus põhiseid strateegiaid, mis hõlmavad ennetamis-, sekkumis- ja kompenseerimismeetmeid.

Ennetamise meetmetes pööratakse tähelepanu protsessidele, mis viivad haridussüsteemist varakult lahkumiseni. Edukates haridussüsteemist varakult lahkumise ennetamise meetmetes võetakse arvesse koolihariduse hästi omandamise eeltingimusi ning haridus- ja koolitussüsteemide ülesehitust. See hõlmab juurdepääsu kvaliteetsele alusharidusele ja lapsehoiule, paindlikke haridusmeetmeid ning lapsrändajate tulemuslikumat lõimimist.

Sekkumismeetmetes tegeletakse ilmnevate raskustega varajases etapis ning üritatakse neid takistada haridussüsteemist varakult lahkumist põhjustamast. Need rakenduvad tihti kõigile õpilastele, kuid on eriti kasulikud ja olulised selliste õpilaste jaoks, kes on haridussüsteemist varakult lahkumise ohus. Need on õpilastele suunatud ning nende kujundamisel selgitatakse varakult välja, millist tuge on vaja pakkuda õppimise soodustamiseks ja motiveerimiseks.

Kompensatsioonimeetmed võimaldavad haridus- ja koolitusvõimalusi koolist väljalangenutele. Nende eesmärk on kaasata inimesi uuesti haridusse ja koolitusse.

⁷ "Reducing early school leaving: Key messages and policy support", Final Report of the Thematic Working Group on early school leaving, november 2013.

http://ec.europa.eu/education/policy/strategy-c-framework/doc/esl-group-report_en.pdf.

Tõhusama ja tööl põhineva esialgse kutsehariduse ja -õppe pakkumine aitab vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist. Üldhariduslikes programmides on võimalik haridusest lahkunud õppijaid motiveerida kooliharidust ja töökogemust kombineerides ning aidates neil seega valmistuda osalema rohkem võimalusi pakkuvas edasises kutsehariduses ja -õppes.

Haridussüsteemist varakult lahkumise temaatiline töörühm, mis koosnes 27 liikmesriigi poliitikakujundajatest, praktikutest ja ekspertidest ning Euroopa peamistest sidusrühmade organisatsioonidest, töötas välja suunised terviklike strateegiade loomise edutegurite kohta⁸. Töörühm rõhutas ennetamise tähtsust, vajadust tugevdada koostööd eri sektorite vahel ning vajadust luua partnerlusi sidusrühmade vahel kõikidel tasanditel.

Sellele järgnenud hariduspoliitika töörühm määras oma poliitilistes sõnumites kindlaks peamised tingimused kogu koolikogukonna (koolijuhid, õpetajad ja muud töötajad, õppurid, lapsevanemad ja pered) kaasamiseks ühtsesse, kollektiivsesse ja ühisesse tegevusse, mille puhul tehakse tihedat koostööd eri sidusrühmadega väljastpoolt ning kogukonnaga tervikuna, st tervikliku käsitluse koolist väljalangemise tõkestamiseks,⁹ ja võttis kasutusele [koolidele ettenähtud veebipõhise töövahendi](#). Need lahendused pakuvad poliitikakujundajatele ja praktikutele juhiseid ja vahendeid, et soodustada kõigi õppijate koolis edasijõudmist ning anda neile tuge.

ELi nõukogu 2015. aasta järeldused haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamise ja koolis edukalt

toimetulemise edendamise kohta¹⁰ tuginevad töörühmade tehtud tööle. Neis rõhutatakse lisaks taas nõukogu 2011. aasta soovitusel rakendamise olulisust.

Nõukogu noortegarantiid käsitleva soovitusel (2013) julgustatakse liikmesriike kaasama haridus- ja koolitusteenuse osutajaid oma noortegarantii kavadesse, tagamaks, et koolist väljalangemise ja majanduslikult mitteaktiivseks muutumise ohus olevate õpilaste puhul võimaldatakse varast sekkumist.

Uus oskuste tegevuskava koos oskuste täiendamise meetmete algatusega aitab väheste oskustega täiskasvanutel omandada minimaalsel tasemel kirja- ja arvutusoskuse ja digitaaloskused ning liikuda keskhariduse või sellega võrdväärse kvalifikatsiooni suunas. Liikmesriigid peaksid koostöös sotsiaalpartnerite, haridus- ja koolitusasutuste ning kohalike ja piirkondlike omavalitsustega võtma paindlikke meetmeid, millega pakutakse oskuste täiendamise võimalusi. Komisjon toetab liikmesriike algatuse sisseviimisel ja jälgimisel. Rahalist tuge võidakse pakkuda Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning programmide [Erasmus+](#) ja [EaSI](#) kaudu.

30. mail 2017 esitas Euroopa Komisjon oma uue strateegia kooli- ja kõrghariduse ajakohastamise toetamiseks. Komisjon on teatise „Koolide arendamine ja õpetamise täiustamine, et anda noortele edasiseks eluks hea stardipositsioon“¹¹ kindlaks määranud kolm valdkonda, kus on vaja kiiresti tegutseda:

- 1) koolide kvaliteedi ja kaasavuse suurendamine;
- 2) õpetajate ja koolijuhtide toetamine, et saavutada õpetamise kõrge tase;

⁸ *Op. cit.* http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/doc/esl-group-report_en.pdf.

⁹ http://ec.europa.eu/dgs/education/culture/repository/education/policy/strategic-framework/expert-groups/documents/early-leaving-policy_et.pdf

¹⁰ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX_%3A52_015XG1_2_15\(03\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX_%3A52_015XG1_2_15(03))

¹¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/ALL/?uri=COM:2017:248:FIN>

3) haridussüsteemi juhtimise täiustamine.

Teatisele lisatud dokumendis¹² on esitatud teadusuuringutest saadud kasulik teave ja tulemused, mis on saavutatud koolihariduse poliitikastrateegiate arendamise käigus ELi tasandil.

4. POLIITILISE OLUKORRA VÖRDLEV HINDAMINE

Nõukogu 2011. aasta soovitusel käsitletud poliitikameetmete **tulemuslikkuse** tagamiseks on oluline teha kindlaks peamised tegurid, mis põhjustavad haridussüsteemist varakult lahkumist, ning jälgida riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke arengusuundi¹³. Esialsed kogemused riikides, kus rakendatakse arenenumaid andmekogumissüsteeme, näitavad, et pidev ja süstemaatiline jälgimine on haridussüsteemist varakult lahkumise miinimumini viimisel väga tõhus.

Viimasest riigipõhisest analüüsist selgus, et enamik liikmesriike on nõukogu soovitusesse viinud kas sihipäraste terviklike strateegiate¹⁴ või muu riikliku poliitika¹⁵ rakendamisega. Teised liikmesriigid on seda teinud vaid osaliselt või ei ole veel meetmeid võtnud.

Euroopa Komisjoni iga-aastase hariduse ja koolituse valdkonna ülevaate viimases numbris¹⁶ on esitatud mõned näited haridussüsteemist varakult lahkumise vastu võitlemist käsitlevate hiljutiste riiklike strateegiate kohta:

¹² http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1504250266779&uri=C_FLEX:52017SC0165

¹³ Vt Cedefopi/Eurydice'i ühisaruanne (2014).

¹⁴ Belgia, Bulgaaria, Prantsusmaa, Ungari, Malta, Madalmaad, Austria, Rumeenia.

¹⁵ Taani, Saksamaa, Eesti, Iirimaa, Hispaania, Küpros, Leedu, Luksemburg, Poola, Soome, Rootsi ja Ühendkuningriik.

¹⁶ Rohkem üksikasju liikmesriikide edusammude kohta haridussüsteemist varakult lahkumise vastu võitlemisel on saadaval [hariduse ja koolituse valdkonna 2017. aasta ülevaates](#).

i) 2016. aastal kiitis Belgia Flaami kogukond heaks aruteludokumendi teemal, milline peaks olema hariduse saamise õigusi, põhjusest puudumisi ja koolist väljalangemist käsitlev poliitika. Kõnealuse aruteludokumendi põhjal on kavas asendada praegu selles valdkonnas kehtiv tegevuskava. Belgia prantsuskeelses kogukonnas on koolist väljalangemise vähendamine teoksil oleva haridusreformi peamine element (see reform keskendub üldisemalt hariduse võrdsete võimaluste, tõhususe ja tulemuslikkuse parandamisele);

ii) Bulgaaria, Rumeenia ja Ungari on kehtestanud mitu meetet või neil on plaanis seda teha. Need meetmed koosnevad varajase hoiatamise mehhanismidest ning teabe paremast kogumisest ja vahetamisest institutsioonide vahel, et teha paremini kindlaks lapsed, kes ei käi koolis, ja väljalangemise äärel õpilased, ning aidata perekondi;

iii) Küprosel rakendatav programm, mida rahastab Euroopa Sotsiaalfond, aitab ebasoodsas olukorras olevatel õpilastel vältida koolis ebaõnnestumist hariduse kõigil tasanditel. Programmiga võimaldatakse psühholoogilist tuge, õpetajate sihipärast koolitamist ning tehnilist ja tugimaterjali koolides.

Kuupäev: 2.10.2017

5. KASUTATUD KIRJANDUS

- Cedefop/Eurydice (2014), "Tackling early leaving from education and training in Europe",
<http://bookshop.europa.eu/en/tackling-early-leaving-from-education-and-training-in-europe-pbEC0414859/>
- Euroopa Komisjon ja OECD (2015), ELi sisserrändajate integratsiooni näitajad,
<https://ec.europa.eu/migrant-integration/librarydoc/indicators-of-immigrant-integration-2015-settling-in>
- Avaliku poliitika ja juhtimise instituut (Public Policy and Management Institut, PPMI) (2013), Study on educational support for newly arrived migrant children, Euroopa Komisjoni nimel koostatud aruanne, <https://bookshop.europa.eu/en/study-on-educational-support-for-newly-arrived-migrant-children-pbNC3112385/>

6. KASULIKUD ALLIKAD

- Euroopa Komisjoni hariduse ja koolitustega seotud poliitikastrateegiad haridussüsteemist varakult lahkumise vastu võitlemiseks,
https://ec.europa.eu/education/policy/school/early-school-leavers_et
- Euroopa Komisjoni 2017. aasta hariduse ja koolituse valdkonna ülevaade,
http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/et-monitor_et
- Euroopa haridusökonomika ekspertide võrk:
<http://www.eenee.de>
- Hariduse ja koolituse sotsiaalsete aspektidega tegelev eksperdivõrgustik:
<http://nesetweb.eu/en/>

LISA

Tabel 1 – Varakult õpingud või koolituse katkestanud (kokku)

	2000	2006	2010	2012	2013	2014	2015	2016	Eesmärk
EL 28	17,6	EL 27 15,3	13,9	12,7	11,9	11,2	11,0	10,7	10
Belgia	13,8	12,6	11,9	12,0	11,0	9,8	10,1	8,8	9,5
Bulgaaria	:	17,3	12,6	12,5	12,5	12,9	13,4	13,8	11
Tšehhi Vabariik	:	5,1	4,9	5,5	5,4	5,5	6,2	6,6	5,5
Taani	11,7	9,1	11,0	9,1	8,0	7,8	7,8	7,2	10
Saksamaa	14,6	13,7	11,8	10,5	9,8	9,5	10,1	10,3	10
Eesti	15,1	13,4	11,0	10,3	9,7	12,0	12,2	10,9	9,5
Iirimaa	:	12,2	11,5	9,7	8,4	6,9	6,9	6,3	8
Kreeka	18,2	15,1	13,5	11,3	10,1	9,0	7,9	6,2	10
Hispaania	29,1	30,3	28,2	24,7	23,6	21,9	20,0	19,0	15
Prantsusmaa	13,3	12,7	12,7	11,8	9,7	9,0	9,2	8,8	9,5
Horvaatia	:	4,7	5,2	5,1	4,5	2,8	2,8	2,8	4
Itaalia	25,1	20,4	18,6	17,3	16,8	15,0	14,7	13,8	16
Küpros	18,5	14,9	12,7	11,4	9,1	6,8	5,2	7,6	10
Läti	:	15,6	12,9	10,6	9,8	8,5	9,9	10,0	10
Leedu	16,5	8,8	7,9	6,5	6,3	5,9	5,5	4,8	9
Luksemburg	16,8	14,0	7,1	8,1	6,1	6,1	9,3	5,5	10
Ungari	13,9	12,5	10,8	11,8	11,9	11,4	11,6	12,4	10
Malta	54,2	32,2	23,8	21,1	20,5	20,3	19,8	19,7	10
Madalmaad	15,4	12,6	10,0	8,9	9,3	8,7	8,2	8,0	8
Austria	10,2	10,0	8,3	7,8	7,5	7,0	7,3	6,9	9,5
Poola	:	5,4	5,4	5,7	5,6	5,4	5,3	5,2	4,5
Portugal	43,6	38,5	28,3	20,5	18,9	17,4	13,7	14,0	10
Rumeenia	22,9	17,9	19,3	17,8	17,3	18,1	19,1	18,5	11,3
Sloveenia	:	5,6	5,0	4,4	3,9	4,4	5,0	4,9	5
Slovakkia	:	6,6	4,7	5,3	6,4	6,7	6,9	7,4	6
Soome	9,0	9,7	10,3	8,9	9,3	9,5	9,2	7,9	8
Rootsi	7,3	8,6	6,5	7,5	7,1	6,7	7,0	7,4	7
Ühendkuningriik	18,2	11,2	14,8	13,4	12,4	11,8	10,8	11,2	:

Allikas: Eurostat (LFS, andmetabel [t2020_40]).

Tabel 2 – Varakult õpingud või koolituse katkestanud noored sugupoolte kaupa

	Meessoost				Naissoost				Sooline lõhe 2016 (N-M)
	2010	2014	2015	2016	2010	2014	2015	2016	
EL 28	15,8	12,8	12,4	12,2	11,9	9,6	9,5	9,2	-3,0
Belgia	13,8	11,8	11,6	10,2	10,0	7,7	8,6	7,4	-2,8
Bulgaaria	12,4	12,8	13,3	13,7	12,9	12,9	13,4	13,9	0,2
Tšehhi Vabariik	4,9	5,8	6,4	6,6	4,8	5,2	6,0	6,6	0,0
Taani	14,1	9,5	9,7	8,5	7,7	6,1	5,7	5,9	-2,6
Saksamaa	12,5	10,0	10,4	11,0	11,0	8,9	9,8	9,5	-1,5
Eesti	14,4	16,0	14,2	14,3	7,6	7,9	10,0	7,4	-6,9
Iirimaa	13,4	8,0	8,4	7,8	9,6	5,7	5,4	4,6	-3,2
Kreeka	16,4	11,5	9,4	7,1	10,6	6,6	6,4	5,3	-1,8
Hispaania	33,6	25,6	24,0	22,7	22,6	18,1	15,8	15,1	-7,6
Prantsusmaa	15,3	10,2	10,1	10,1	10,2	7,9	8,4	7,5	-2,6
Horvaatia	6,5	3,1	3,5	3,5	3,8	2,5	2,0	2,0	-1,5
Itaalia	21,8	17,7	17,5	16,1	15,3	12,2	11,8	11,3	-4,8
Küpros	16,2	11,2	7,7	11,4	9,8	2,9	3,1	4,3	-7,1
Läti	16,7	11,7	13,4	13,7	9,0	5,1	6,2	6,2	-7,5
Leedu	9,8	7,0	6,9	6,0	6,0	4,6	4,0	3,6	-2,4
Luksemburg	8,0	8,3	10,5	6,8	6,0	3,7	8,1	4,2	-2,6
Ungari	11,5	12,5	12,0	12,9	10,1	10,3	11,2	11,8	-1,1
Malta	29,9	22,2	22,9	22,9	17,4	18,3	16,6	16,3	-6,6
Madalmaad	12,1	10,6	9,9	10,1	7,8	6,8	6,4	5,8	-4,3
Austria	8,4	7,6	7,8	7,7	8,3	6,5	6,8	6,0	-1,7
Poola	7,2	7,3	7,2	6,4	3,5	3,3	3,2	3,9	-2,5
Portugal	32,4	20,7	16,4	17,4	24,0	14,1	11,0	10,5	-6,9
Rumeenia	19,5	19,5	19,5	18,4	19,0	16,7	18,5	18,7	0,3
Sloveenia	6,4	6,0	6,4	6,7	3,3	2,7	3,4	3,1	-3,6
Slovakkia	4,6	6,9	6,9	7,6	4,9	6,6	6,8	7,2	-0,4
Soome	11,6	11,9	10,6	9,0	9,0	7,2	7,9	6,9	-2,1
Rootsi	7,5	7,3	7,6	8,2	5,5	6,0	6,4	6,4	-1,8
Ühendkuningriik	15,6	12,9	11,7	12,7	13,9	10,8	9,8	9,5	-3,2

Allikas: Eurostat (LFS, andmetabel [edat_ifse_14]).

Tabel 3 – Varakult õpingud või koolituse katkestanud sünniriigiti

	2010			2016			Kohalike ja muus riigis sündinute vaheline lõhe
	Kokku	Muus riigis sündinud	Kohalikud	Kokku	Muus riigis sündinud	Kohalikud	
EL 28	13,9	25,6	12,8	10,7	19,8	9,8	-10,0
Belgia	11,9	21,9	10,7	8,8	17,8	7,6	-10,2
Bulgaaria	12,6	:	12,7	13,8	:	13,8	:
Tšehhi Vabariik	4,9	13,2	4,7	6,6	10,8	6,6	-4,2
Taani	11,0	16,7	10,6	7,2	7,9	7,2	-0,7
Saksamaa	11,8	23,3	10,2	10,3	23,2	8,2	-15,0
Eesti	11,0	:	11,1	10,9	:	10,9	:
Iirimaa	11,5	16,3	10,7	6,3	5,2	6,5	1,3
Kreeka	13,5	43,1	9,2	6,2	18,1	5,5	-12,6
Hispaania	28,2	43,0	25,1	19,0	32,9	16,1	-16,8
Prantsusmaa	12,7	24,7	11,9	8,8	16,3	8,2	-8,1
Horvaatia	5,2	4,6	5,3	2,8	:	2,7	:
Itaalia	18,6	40,7	16,3	13,8	30,0	11,8	-18,2
Küpros	12,7	26,3	7,5	7,6	18,2	4,6	-13,6
Läti	12,9	:	13,0	10,0	:	10,1	:
Leedu	7,9	:	8,0	4,8	:	4,8	:
Luksemburg	7,1	10,2	6,0	5,5	8,5	4,1	-4,4
Ungari	10,8	:	10,7	12,4	:	12,4	:
Malta	23,8	:	24,0	19,7	:	19,6	:
Madalmaad	10,0	11,3	10,0	8,0	8,3	7,9	-0,4
Austria	8,3	21,2	5,9	6,9	14,7	5,5	-9,2
Poola	5,4	:	5,4	5,2	:	5,2	:
Portugal	28,3	27,4	28,3	14,0	14,3	14,0	-0,3
Rumeenia	19,3	:	19,3	18,5	:	18,6	:
Sloveenia	5,0	20,0	4,5	4,9	15,6	4,4	-11,2
Slovakkia	4,7	:	4,7	7,4	:	7,4	:
Soome	10,3	21,1	9,7	7,9	15,1	7,6	-7,5
Rootsi	6,5	10,8	5,9	7,4	15,2	5,9	-9,3
Ühendkuningriik	14,8	10,2	15,4	11,2	9,4	11,5	2,1

Allikas: Eurostat (LFS, andmetabel [edat_lfse_02]).